

TIME : 2 Hrs.

N.B. :

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.
3. Internal options are mentioned.

UNIT - I

Q.1 A) Write a short note on (Any 1) [5]

- a) Freud's Psycho Analysis
- b) Professions is Psychology

B) Give reasons for (Any 5) [10]

- a) The aim of Psychology is to 'describe', 'explain', 'predict and control', behaviour.
- b) William James holds that Psychology is the study of 'functions of mind.'
- c) Experimental method is very important in Psychology.
- d) Structuralists study the structure of mind.
- e) Rogers and Maslow are the founder members of Humanistic Psychology.
- f) "The Whole is different from the sum of its parts." according to Gestalt.

UNIT II

Q.2 A) Write a short note on : [Any 1] [5]

1. Neuro transmitter
2. Active Potential

B) Give reasons for : [Any 5] [10]

- a) The central nervous system is equated with the brain and spinal cord.
- b) A neuron works as a biological battery.
- c) Synapse is incomplete without an axon and a dendrite.
- d) Neuropsychology helps in understanding behaviour.
- e) "Synaptic transmission" is a biochemical electric process.
- f) All or none is an important principle of synapse.

UNIT - III

Q.3 A) Write a short note on (Any II) [5]

- a) Learning by observation
- b) Pavlovian conditioning

B) Give Reasons (Any 5) [10]

- a) Learning is regarded as a relatively permanent change in behaviour.
- b) The dog salivates at the sound of bell.

- d) 'Punishment' is used in behaviour modification.
 e) Insight learning is an important type of learning.
 f) Attention is one of the effective ways of learning.

UNIT IV

N.B. :

Q.4 A) Write a note on [Any 1]

- a) The process of memory
 b) STM

B) Give reasons (Any 5)

- a) Sensory memory is short.
 b) Semantic memory is a mental dictionary.
 c) "LTM is available but not retrievable."
 d) Our early childhood is forgotten.
 e) Dementia is present in Alzheimer's disease.
 f) Dementia is of various types.

वेळ : २ तास

गुण : ६०

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य.
 २. आंतरिम पर्याय दिले आहेत.
 ३. उजवीकडील अंकगुण दर्शवतात.

विभाग - १

1.१ अ) थोडक्यात टिप लिहा. (फक्त १)

- अ) फ्रॉइडचा मनोविश्लेषण सिध्दान्त
 ब) मानशास्त्रामधील विविध व्यवसाय

ब) कारणे द्या. (फक्त ५)

- अ) मानवी वर्तनाचे वर्णन, स्पष्टीकरण, भविष्यवर्तन व नियंत्रण करणे हे मानसशास्त्राचे उद्दिष्ट आहे.
 ब) 'विल्यम जेम्स यांच्या मते मनोव्यापारांचा अभ्यास म्हणजे मानसशास्त्र.
 क) प्रयोगपध्दती ही मानसशास्त्राची प्रमुख अभ्यासपध्दती आहे.
 ड) रचनावादी मानसशास्त्र मनाच्या रचनेचा अभ्यास करेल.
 इ) 'रॉजर्स व 'मस्लो यांना मानवतावादी मानसशास्त्राचे जनक समजण्यात येते.
 फ) गेस्टॉल्टांच्या मते समष्टी ही तिच्या प्रभागांहून भिन्न असते.

विभाग - २

प्र.२ अ) थोडक्यात टिप लिहा. (फक्त १)

- अ) न्यूरो ट्रान्समीटर
 ब) विद्युत प्रभार

P.T.O.

ब) कारणे दया. (फक्त ५)

(१०)

- अ) मध्यवर्ती नससंस्था म्हणजेच मेंदू व मज्जारज्जू
 ब) नसपेशी जैविक विद्युत दिवा आहे.
 क) शिखातंतू व सीमापुच्छा शिवाय नसावेग अशक्य आहे.
 ड) नसमानसशास्त्राची वर्तन स्पष्टीकरणामध्ये मदत होते.
 इ) नससंदेशवहन ही एक जैवरासायनिक प्रभारी प्रक्रिया आहे.
 फ) 'संपूर्ण वहन किंवा पूर्ण अभाव वहन हे नससंदेश वहनाचे प्रमुख तत्त्व समजले जाते.

विभाग ३

प्र.३ अ) थोडक्यात टीप लिहा : (फक्त १)

(५)

- अ) निरिक्षणात्मक अध्ययन
 ब) पॅव्लोवचे अभिसंधान

ब) कारणे लिहा. (फक्त ५)

(१०)

- अ) अध्ययन म्हणजे वर्तनामधील सापेक्ष कायमस्वरूपी बदल.
 ब) घंटानादाने होणारी कुत्र्याची लाळगळती
 क) टप्प्याटप्प्याचे अध्ययन म्हणजेच वळणात्मक अध्ययन
 ड) शिक्षेचा वर्तनसुधारणेतील वापर
 इ) 'आंतप्रज्ञा अध्ययन हे एक महत्वाचे अध्ययन आहे.
 फ) लक्ष केंद्रीकरण हे अध्ययनाचे महत्वाचे तत्त्व.

विभाग - ४

प्र.४ अ) थोडक्यात टीप लिहा. (फक्त १)

(५)

- अ) स्मृतीची प्रक्रिया
 ब) लघुकालिन स्मृती

ब) कारणे दया (कोणतीही ५)

(१०)

- अ) संवेदनात्मक स्मृती ही लघुकालिक असते.
 ब) अर्थवाही स्मृती म्हणजेच मानसिक शब्दकोष.
 क) दीर्घकालीन स्मृती सतत असते पण शोधता येत नाही.
 ड) बालपणातील स्मृती पुसली जाते.
 इ) अलझायमर्स आजारास विस्मृती असतेच.
 फ) विस्मृतीविकार अनेक प्रकारचा असू शकतो.